

# LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.



PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.  
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

## 2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

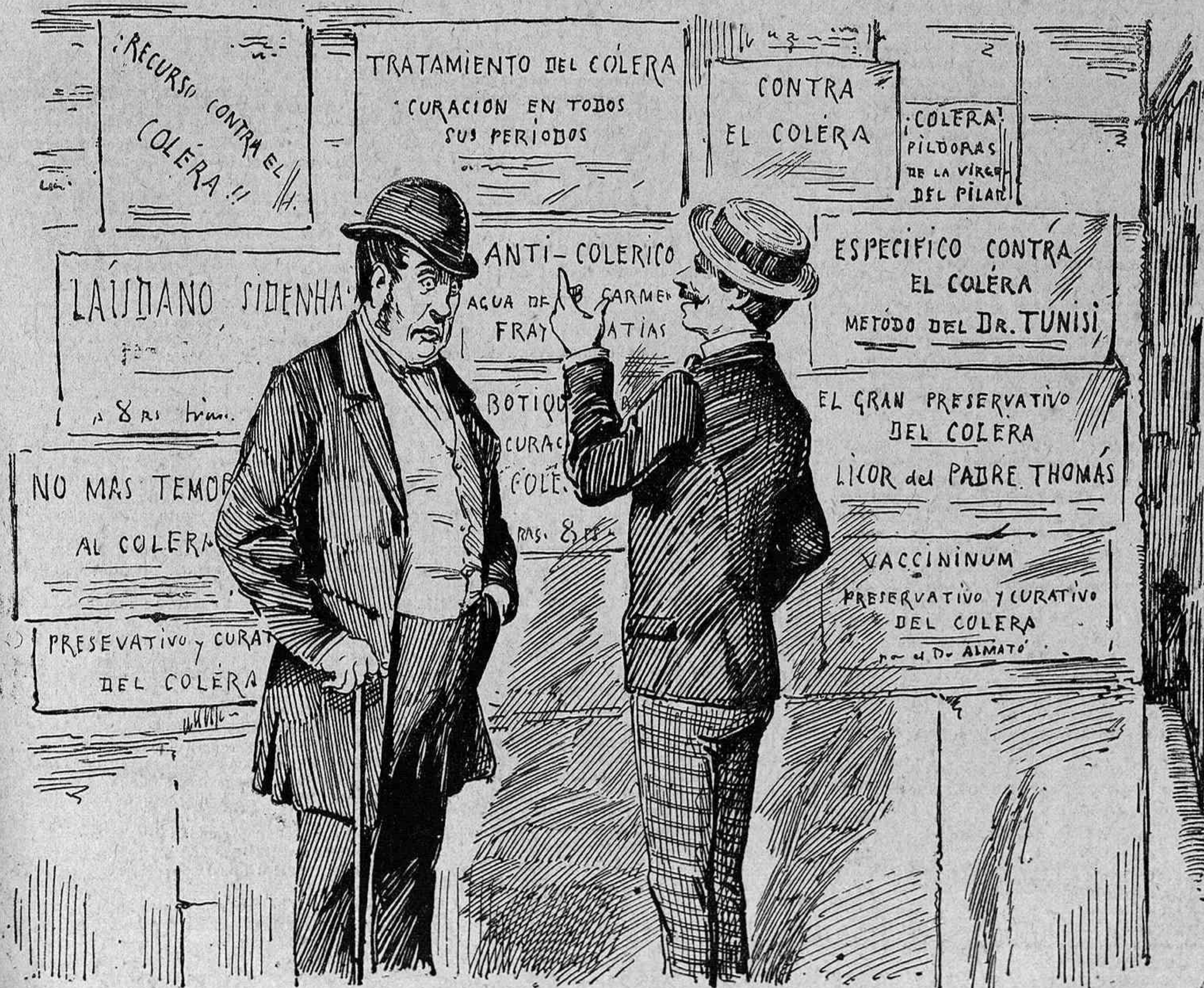
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

PREU DE SUSCRIPCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 9 rals.—Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger 18.

### ¡GUERRA AL CÓLERA!



—¡Ay, Miquelito, ara si qu' estich espantat de deból  
—¡Per amor de Déu, don Tófol, no sigui aixis! Miri en aquesta sola cantonada si n' hi ha de remeys! Ja véu que avuy lo que 's mor' del cólera es porque l' hi dona la gana.



## TOROS À FRANSA.

¿No 'ns han enviat los francesos lo can-can y 'l champany *frappé*? ¿Per qué, donchs, no hem d' enviarlos nosaltres las corridas de toros y la manzanilla?

Favor per favor. Podrán los francesos ser amables y galans, que nosaltres no hem de quedarnos endarrera tractantse de amabilitat y galanteria. Y si diuhen que las corridas de *taureau* son bárbaras, recordin qu' ells van ser los primers en assegurar que l' Africa comensa als Pirineus, y considerin que haventlos donat lo que teniam y lo que més estimem, hem fet lo que deviam, que qui dona lo que tèn, no está obligat á més.

La *course* va celebrarse á Nimes lo dia 10 del corrent mes.

Se conserva en aquella ciutat un anfiteatre romá, grandios y monumental, recort de aquellas épocas en que 's corrian fieras y en que 'ls homes lluytavan entre si per donar gust á la inmensa multitud allí congregada, que tenia una predilecció especial pèl color roig. Las alegrías d' aquell poble s' escribian ab sanch humana.

Fer servir aquell monument per una corrida de toros era, en veritat, un gran pensament... y 'l Sr. Fontó 'l D. Casiano que va concebirlo mereixia tenir, com va tenir en efecte, 30.000 entradas.

30.000 francesos que van anar á admirar la sublimitat del art espanyol per excelencia! Quin honor per nosaltres!

Los trens vomitavan passatjers, als hotels no hi havia puesto per colomarhi una agulla... Pèls carrers se venian ventalls y retratos de 'n Frascuelo... La multitud estaba entusiasmada.

La plassa, plena de banderas y *colgaduras* ab colors llampants, entre 'ls quals destacavan los nacionals de Fransa y Espanya, mostrava que la fraternitat dels pobles no es una paraula vana quan de per mitj hi ha toros.

L' entusiasm, avants de comensar, era frenétich: las autoritats, lo prefecte, lo *maire*, ('l Sr. Coll y Pujol d' allá) ocupava una tribuna ab la seva familia, y al sortir la quadrilla (si no menteix lo periódich francés qual descripció seguiré fielment) *«precedé des jagacillos, suivis des picadores, des mulets richement harnachés, des banderilleros etc., est accueillie par des vivots et des applaudissements répétés.»*

«¡O'él!» deyan alguns francesos, interjecció que traduhida directament del francés (*au lait*) vol dir *ab llet*.

Lo periódich dona seguidament una descripció de 'n Frascuelo.

Diu que portava *une riche costume* brodada d' or y plata, que á mi 'm sembla que hauria de ser ó d' or no més ó no més de plata, ja que la barreja de metalls no s' estila entre toreros, y afegeix qu' es un home de quaranta anys *bien bati et aux traits énergiques*.

*Vive la mere!*

Descriu á continuació la manera que tèn de lidiar y assegura que corra grans perills *par la raison qu'il ne donne pas avec la muleta assez de degagement*.

«Aixó, afegeix, l' ha exposat no pocas vegadas á sortir ferit. *Le matador pratique plus particulièrement le «recibir.»*

Y aquí vè la descripció del *recibir*. El *recibir*, consisteix en esperar al toro á péu dret, ab l' espasa preparada á que embesteixi; pero quan aixó succeheix y l' espasa s' enfonza *il perd quelque fois l'équilibre...* Pero no s' espantin, al mateix temps que pert l' equilibri, Frascuelo *fait ensuite un écart convenable*, ó com si diguessen un *quiebro* y total *no ha sido nadie*.

Pero las més de las vegadas sosté l' embestida del toro, *et il serait infailliblement culbuté, s'il n'était aussi solidement campé sur ses jarrets d'acier.*

¡Pantorrillas d' acer! ¡No 'n cria Fransa de gent d' aquestal!

Comensa la corrida *après le défilé du brillant cortège*. Se tira la clau del Toril, *les picadors restent dans l'arène leur monture est fremisante!*

No se 'n estranyin, los caballs francesos quan son á la plassa s' extremeixen... Los espanyols no 'n fan cas.

Al mateix temps *bien des cœurs palpiten de crainte ou de plaisir*, lo qual se comprèn més que lo dels caballs.

Surt lo primer *taureau* que *fait une mauvaise entrée; néanmoins il éventre un cheval, en tue un autre et reverse son cavalier.*

Venen després *brillantes passes de manteau pour les mantellistes* (capejadors), la colocació de *six banderilles*, un *premier* y després un *deuxième coup d'épée vers le garrot*, sanch que *ruiselle*, toro que *fait plusieurs ours* ó com si diguessen *plusieurs tantines* y *foule* que *applaudit frenetiquement*.

Lo segon toro al sortir *s'élance sur un picador et d'un coup de corne il met hors de combat sa monture; il se rend furieux par la pose de banderilles...* y després de *beaucoup d'autres entremaliadures*, va

á trobarlo en Frascuelo, *son épée ayant rencontré un os se courber la bete resiste; une deuxième estocade lui fait perdre beaucoup de sang...* pero á la tercera *se releve furieuse et de ses terribles cornes enleve Frascuelo qui retombe grièvement blessé.*

*Grièvement...* No obstant, lo mateix revistero francés assegura que de allí á una senmana estaré fora de cuidado.

*Neanmoins, la course est continuée par son frère Francis Cosanchez, sobresaliente...*

¿Qué diuhen que 'ls estranya l' apellido? Ja veurán, no n fassin cas: Frascuelo 's diu Sanchez; lo seu germá Cosanchez, y si lingués un altre germá aquest se diria Cocosanchez. Los francesos son aixis.

Continúa la corrida sense novetat: en Cosanchez despatxa los toros tercer y quart *d' un seul coup d'estocade et les mulets trainent au toril deux betes mortes.*

Y aquí vè 'l bó. «Una olor de sanch (traduheixo literalment) impregna l' aire y mareja á milers d' espectadors.»

¡Envejém l' olfato dels francesos, que percibeixen l' olor de la sanch fins á marejarse!

Pero encare hi ha més: *plusieurs dames s'évanouissent*

¡Oh qui hagués sigut á Nimes, per veure si 'ns ne queya alguna á la falda ó 'ns apoyava 'l cap sobre las espallitas! ¡Quina gangal!

Lo demès de la *course* no val la pena de detallarse. a 'ls espectadors estaban marejats, ja l' olor de la sanch 'ls tapava 'ls esperits y no veyan res.

Lo revister acaba dihent: *«Ainsi c'est terminée cette journée dégénérée en boucherie.»*

—Lo mateix que aquí, deya un amich meu que sentia llegir la revista, gran aficionat als toros, tant lo dia de la corrida com l' endemá: los toros que 'l diumenje moren á la plassa, l' endemá 'ls trobaréu á la *boqueria*.

Pero es curiós consignar que la majoria dels periódichs francesos fan escarafalls y diuhen mal de las corridas de toros.

¡Infelissos! No saben compendre que la punta de las banyas dels toros son la cúspide de la civilisació.

¿No han de fugir davant de las puntas dels cascos prussians, si la pell se 'ls torna de gallina davant de las banyas de un toro?

P. DEL O.

## DEL NATURAL

(DIALOGUETS COPIATS DEL IDEM.)

## I

Entre dugas vellas de setanta anys,... cada una, per supuesto:

—Y donchs, Tuyetas, ¿que no pren banyos vosté?

—¡Ay, no senyora! Déu me 'n guart y Maria Santíssima.

—Bo ¿y aixó?

—¡Qué vol que li diguil Tinch pòr d' ofegarme! Quan ell era viu, Déu l' hagi perdonat, sempre 'm venia ab las mateixas cantéulas: Tuyetas, haurias de pendre banyos; Tuyetas, vina ab mi a banyarte; Tuyetas, créume; Tuyetas, no siguis tonta... Pero no senyora; de cap dels modos va poguer donarm' ho entenent. ¡La pòr, sempre la pòr!

—Pues, miri: jo tota la vida n' he pres, y hi estich ja tant acostumada, que per res del món passaria un any sense.

—¿Y no tèn pòr?

—¡Cá, ca; no senyora!

—Pero 's déu posar carabassas...

—Tampoch; no n' hi gastat may.

—¿Ni suros?

—Menos.

—Dochs déu tenir molta confiança en lo barquillero que diu que hi ha allí á la vora...

—¡Barquillero! No sè... no n' hi he vist may cap...

—Caramba... ja es ben valenta... ¿Sab que ab companyia de vosté encare m' arriscaria a venirhi?

—Sempre que tingui gust... Miri, si vol demá á la tarde... ¿eh?... jo la passaré á buscar.

—Just: quedem aixis. Y ¿ahont hi anirém?

—¡Ah! Allí hont vaig sempre. ¿Sab? Detrás del correu, prop de l' imprenta de 'n Ramirez...

## II

Entre una viuda *cursi* y la seva filla, tant *cursi* com ella:

—¡Nenal!

—Mamá...

—Comensat á arreglar que son las set...

—¡Pero si encare hi ha sol y la música no va al passeig fins tart.

—¿Y qué tèn que veure? Avants no t' haurás penjat lo polisson, y empolvat la cara y pintat la piga, ja sera mitja nit.

—Vamos, mamá, que vosté no va pas massa depressa á compóndres...

—¡Jo? ¡Ay trapassera! Tinch jo més brillo, ab tot y 'ls meus trenta dos anys, que tú... y totas las de la teva edat.

—¡Trenta dos anys!

—Si ¿qué vols dir ab aquest retintin? Trenta dos, trenta dos.

—¡Oh! Res; pero 's debia casar molt criatura perque jo 'n tinch dinou, y 'm sembla...

—Ja veurás, cuydat de tú: vaig casarme quan me va donar la gana. De fixo que tú no podrás dir altre tant...

—¿Jo?

—Si, tú; y mira, t' ho adverteixo: si avuy quan serém al passeig de Gracia no fas més salamerias davant d' aquell jove grassó que 't ronda, soch capás de darte un revés.

—¡Pero, mamá...!

—¡Pero rabes fregits...! ¿Qué 't pensas que 't tinch de tenir tota la vida enganxada á las faldillas?

—Pero...

—S' ha acabat: si tú no procuras ferlo declarar, ja m' hi declararé jo per tú...—

(La noya fa 'l ploricó; la mamá pica de peus).  
L' una, buscant lo vano:

—¡Ay, y quina filla més encantada y sonsa m' ha donat Nostre enyor!

L' altra, empolvantse la cara:

—¡Ay, si la mamá sabia que 'n Fernando entra aqui cada dematí quan ella es á comprar!...

## III

Entre marit y muller:

—¡Uf, vinch cansat com un diantre...

—Séu, séu: reposa: ¿qué has fet?

—Hi anat á Sant Gervasi á llogar una torreta...

—¿Per tot l' istiu? ¡Ay, qué estich contenta!

—Espérat, dona: no t' esbalotis... Hi anat á llogar una torreta y...

—¿Ab jardí y tot? ¿que hi ha una parra?

—¡Déixam dir, dona, déixam dir!... Hi anat á llogar una torra y...

—Suposo que hi deurá havè una glorieta, tapada ab enredaderas, y una taula al mitj... ¿eh, mono meu?... ¡Oh! No sabs l' alegría que m' has donat...

—Pero... ¿vols fè 'l favor de deixarme continuar? Si m' interrompeixes á cada pas, no acabarem may.

—Si, digas, digas: no sè 'l que 'm passa...

—Bueno: hi anat á llogar una torra y...

—T' adverteixo que vull que m' hi fassis un galliner, y si pot ser colomar y tot. ¿Qué hi ha surtidor al jardí?... ¿Qué hi ha figuras?

—Pero...

—Tens rahó maninet meu; ja no me 'n recordava... Explicat, explicat...

—Pues bé: hi anat á llogar una torra....

—Es inútil dir que hi haurá aygua viva ¿oy?

—¡Ja hi torném?

—¡Ay... ni me 'n adono! ¡acaba, angelet, acaba!

—Es molt senzill: hi ha anat á llogar una torra, y no n' hi trobat cap per llogar.

## IV

Entre dos troneras tronats:

—¡Ditxosos ulls que 't poden veure! ¿Hont, diable 't ficas que no se 't troba en lloch?

—¡Calla, home, calla, qu' estich que 'x donaria als microbis!

—¡Borrango! Conta, conta: ¿de qué vè tanta desesperació? ¿qué has fet *malas*? ¿qué t' han expulsat ignominiosament de la dispesa?

—¡Cál Pitjor que tot aixó. La promesa se me 'n ha anat á fora a passar l' istiu?

—¡Hola! ¡Con que tú gastas promesa y no m' ho havias dit!

—¡Si es cosa de pochs dias... dugas ó tres senmanas...!

—Vamos, si es aixis te compadeixo sincerament! Pero ¿perqué no hi vas allá hont es ella?

—¡Perqué! ¿Perqué no volan los ases?

—Perque no tenen alas.

—Pues jo no la segueixo, perque no tinch quartos...

—¡Si qu' es trist! Y digas ¿qui es aquesta belleza que t' ha xuclat lo senderi ab tanta velocitat?

—La filla del sastre de la Plassa dels peixos...

—¿Qué dius? ¿D' aquell sastre petitó que tèn una piga á la punta del nas?

—¡Just!

—¿Y se 'n ha anat ab son pare?

—Per supuesto.

—¡Ay! no sabs tú l' alegría que 'm donas.

—Y aral

—Si, home, si; figúrat que aquest sastre es *l' inglés* més temible de tots los que 'm persegueixen... ¡Ay! Ara si que respiro. Al menos sè que per aquest cantó passaré tot l' estiu tranquil.



V

Entre un elegant y una senyora que va acompanyada de quatre fillas casadoras: la mare es la que parla sempre; las fillas miran, escoltan, sonriuen y suspiran de tant en tant per rigorós torn:

—¡Senyora... senyoretas! Als peus de vostés...  
—¡Hola, vosté, Adolfito! ¡Sempre tan pollo per aquesta Rambla!

—¡Psè! Donava un volt esperant que fos més tardet pera anar al teatro... Vostés deuen venir del café, per supuesto...

—No; hem passejat un poch, y ja anavam á retiro. Desde que 's parla del cólera, no hem entrat en cap café per res...

—¡Y aral  
—Ja veurá, la prudencia avants que tot. Jo sè que las begudas fredas y las gaseosas y 'ls granisats son actualment molt perjudicials, y... vamos, no vull exposarme á un disgust...

—¡Carambal! Sento que tingui aquestas preocupacions...

—¿Per qué?  
—Perque 'm privan la satisfacció que ara anava á tenir d' invitarlas á pendre un mantecado...

(Moments de silenci: las cinch senyoras se miran unas ab altres. La mamá continúa:)

—¿De veras, Adolfito?  
—Ab tota sinceritat...

—Pues, aném, nenas; per avuy fem lo sacrifici de pendre mantecados. No vull que quedi desayrat un jove tant atent, tant amable y tant obsequiós com vosté...

FANTÁSTICH.



Aquesta senmana si que si no fos pèl *qué dirán* suprimiria guapament la secció de teatros.

Tres n' hi ha unicament que funcionin á diari, y en cap dels tres ha ocorregut novetat que valgui la pena de contarse.

Los diumenjes tots s' animan y procuran espavilarse, y desde l' *Odeon* que dona trenta sis actes por dotze quartos, hasta la *Plassa de toros* que crida al públich ab un programa cómic-gimnástich-taurino, no hi ha teatro ni teatre que conservi las portas tancadas.

Pero vè 'l dilluns y, ¡bona nit, violal! La nyonya ho invadeix tot, las ratas quedan senyoras absolutas de butacas y escenaris, y 'l qui vol passar la vetlla distreta, no tèn més que escullir: *Retiro*, *Tivoli* y *Circo equestre*.

... *Sin embargo*... l' últim dijous lo teatro *Ribas* va fugir de la rutina, donant una representació del *Marqués de Santa Llucia* ab tant bon exit, que 'l diumenje va tornarhi com si tal cosa, recullint aplausos y fent bastants dinerons.

A propòsit de la companyia d' aquest teatro. La senyora Mena ho fa molt bè, es discreta, tèn intenció, actituds soberbias, gust delicat... pero tèn un defecte: es massa treballadora. Senyor Tutau; això no ho ha de permetre: sempre es perjudicial l' excès d' activitat; pero més que may en las presents circumstancias. Recordi que 'l Dr. C. Gumá, autoritat en la materia, diu textualment en lo *¡Guerra al cólera!*:

«Y respecte á treballar,  
»no precipitarse gayre.»

... *Tivoli*. Aquest dia va fersè 'l benefici de 'n Morón ab una funció verdaderament atractiva y entretinguda, anunciada previament per medi d' un calendari titolat: *El Cachucha*. Després de dos actes sueltos de dugas populars sarsuelas y de la pessa *Medidas sanitarias*, va donarse la *Diva*, canviant lo sexo dels personatjes es, á dir fentse per donas los papers d' homes y vice-versa.

Segons tinch entés, lo resultat va ser tant agradable, que 'l beneficiat Morón, aquell vespre va sortir del teatro més content que 'l món.

Ara han tornat á agafarse ab *El dia y la noche*, obra ja coneguda del públich, pero sempre aplaudida.

... La companyia del *Bon Retiro* continúa deleytant al públich. Una novetat... petita; pero sempre novetat. En las representacions que ultimament s' han donat del *Faust*, hem vist al baritono Blanchart despenyant la part de *Mefistófeles*. ¡Bravo, paysal! Fins ara l' havia celebrat com á bon baritono: ara l' aplaudeixo com á baix. Consti.

... ¡Ah! Me 'n descuydava. En Vico ha tornat á reapareixe: 's véu que 'l insigne actor nos porta molt afecte, perque no 's decideix á abandonarnos de cap manera. Y la veritat es que Barcelona 'l paga ab la mateixa moneda, perque tampoch vol de cap modo abandonar á n' en Vico. La *Carrajada*, representada 'l diumenje á *Novedats*, ha ofert una ocasió més pera probar lo molt que 'l artista val y lo molt que 'l públich l' aprecia.

... Per acabar, permétin que 'ls conti un quènto.

Una vegada era una ciutat molt gran, hont hi havia un *Circo equestre*.

Y vet' aquí que en aquell *Circo* cada nit feyan lo mateix.

Y vet' aquí que, á pesar d' aixó, lo públich no 's cansava d' anarhi.

Y vet' aquí que 'ls *revisteros* ja no sabian qué dirne.

Y vet' aquí que no 'n deyan res.

N. N. N.

LA CANSÓ DE 'N FANFA.

¡Miréulo que va extremat!  
Vol semblar un *higa-lifa*  
y casi tothom se 'l rifa  
per lo qu' es exagerat.  
No més tèn que vanitat  
no més tèn que que pretensions.

¡Es en fanfa!  
tothom crida.  
¡Es en fanfa  
fanfarrón!

Si de conquistas parléu  
n' ha fetas, ¡uff! á dotzenas  
y per ell s' han mort més nenas  
que no pas ne cria Dèu.  
Vanitat es el fort sèu;  
pretensions son 'l sèu fort.

¡Es en fanfa!  
tothom crida.  
¡Es en fanfa  
fanfarrón!

Sense tenir may ni un clau  
tèn més dinès qu' en Girona:  
ningú coneix tal persona  
y 's pensa ser en Xarau.

De la vanitat esclau  
no més tèn que pretensions.  
¡Es en fanfa!  
tothom crida.  
¡Es en fanfa  
fanfarrón!

Vol ser tot un si-senyó:  
al teatro hi va en butaca  
y tèn un palco á la buxaca  
y 's visita ab lo milló:  
Pero sols tèn de debó  
vanitat y pretensions.

¡Es en fanfa!  
tothom crida.  
¡Es en fanfa  
fanfarrón!

Freqüenta no sè per qué  
Academias y Liceos  
y es amich de tots 'ls neos  
desde 'n Llauder á 'n Manyè.  
Com que vanitat sols tèn  
gasta moltes pretensions.

¡Es en fanfa!  
tothom crida.  
¡Es en fanfa  
fanfarrón!

Son llenguatge enrevessat  
es una barreja extranya  
de mots que no sent d' Espanya  
la moda aquí 'ls ha portat.  
Y ho fa sols per vanitat  
y ho fa sols per pretensions.

¡Es en fanfa!  
tothom crida.  
¡Es en fanfa  
fanfarrón!

Es un diamant en brut,  
mirat a certa distancia  
y tot ell es importancia  
perque diu que aixó fa *pschut*.  
Porta escrit en son escut  
vanitat y pretensions.

¡Es en fanfa!  
tothom crida.  
¡Es en fanfa  
fanfarrón!

RICARDO RUM-RUM.

ESQUELLOTS.

Está vist que 'ls neos están deixats de la má de Dèu.  
Se 'ls havia ficat al cap la seba de que tenian de fer  
una gran professó á Sant Roch, y vulgas no vulgas, á  
pesar de las observacions de la prempsa, á pesar del  
perill qu' entranya avuy dia tota aglomeració de gent,  
van haver de sortirse'n ab la seva.

La professó 's va fer. Per cert que, com á lluhiment  
podia comparar-se ab lo celebre *Rosari de l' aurora*:  
las mateixas caras y 'ls mateixos tipos.

—Vaja, ara ja debèm poguer estar tranquils,—deya  
jo més tart á un concurrent á la professó.

—¿Perqué ho diu?  
—¡Home! ¿No han demanat á Sant Roch que arreglés  
aquest negoci del cólera? Suposo que no 'ls deurá  
volguer fer quedar malament.

—¡Ah! Aixís al menos ho esperém; Nostre Senyor ja  
ho diu:—*Ajudat que t' ajudaré*.

En efecte, l' ajuda ha vingut.

Avants de fer la professó, aquí tothom estava tranquil,  
perque de cert ningú sabia res.

La professó 's porta á cap, y l' endemá apareix la  
*Gaceta*, declarant oficialment que 'l cólera es á Barce-  
lona.

¿Qui 'n tèn la culpa d' aixó?  
¿A qui hem de fer cárrech? ¿A Sant Roch? ¿als ini-  
ciadors de la professó? ¿á la *Gaceta*?

Hi dit al comensar que 'ls neos están deixats de la  
má de Dèu, é insisteixo en lo mateix.

Si 'l cólera es un cástich de la Providencia ¿á qué  
anar á comprometre al pobre Sant Roch? ¿Per qué no  
entendres directament ab l' *autoritat superior*?

Desinse, senyors, desinse y recordin aquell ditxo:  
«Quan Dèu no vol, los Sants no hi poden res.»

Una coincidencia que proba més y més que avuy los  
Sants van de *capa-caida*.

Además de Barcelona y Gracia, segons la *Gaceta* hi  
ha invadits pèl cólera en aquesta provincia quatre po-  
bles més.

Y, obsérvintho; tots portan nom de sant.  
*Sant Andreu de Palomar*.

*Sant Martí de Provensals*.  
*Santa Coloma de Gramanet*;  
Y *Sans*.

A causa de la enfermetat reynant s' han suspés una  
infinitat de certamens literaris que amenassavan aplas-  
tarnos d' un moment al altre.

Es l' única cosa bona que ha fet lo cólera.

En Fontrodona sembla que se 'n va á Alemania per  
motius de salut.

Ara no 'ns comprometi, don Ignasi. Ja cal que digui  
als alemanys que vosté es l' únich catalá que cria  
aquesta panxa y que gasta las calsetas tant curtas.

¡No fos cas que 's pensessin que á Catalunya tots som  
com vosté!

Aném á fer una indicació, en serio, á la autoritat  
local.

Se passeja per la Rambla del Centro una dona, ó lo  
que sigui, armada regularment d' una pedra, y donant  
uns espectacles tant poch edificants, que moltes ve-  
gadas al presenciarlos hem arribat á duptar si 'ns tro-  
bém á Barcelona ó en un poblet d' Africa.

Diuen uns que la tal dona es boja; altres que ho fa  
veure; altres... cosas pitjors; pero aixó no es lo que  
importa. Lo urgent, lo indispensable es recullirla y evi-  
tar al públich certas escenas que desdiuen de la im-  
portancia y cultura de Barcelona.

Llegeixo en una nota del Govern civil:  
«Han sido detenidas cinco personas de *ambos sexos*.»  
¡Borrango! ¿Cinch galls-gallinots?

La Junta provincial de Sanitat ha acordat suprimir  
los balls públichs

¿Los ha suprimit per perillosos?  
No sè; pero podria ser que sí. Perque parodiant al  
Pare Claret pot molt bèn dirse:

«¡Ay joven que estás bailando,  
que el microbio está llegando.»

Pero no: tal vegada 'ls ha suprimit per inútils.  
Perque avuy per avuy, ab ganas ó sense, tots la  
ballém.

Molt magre.

A Torrefarrera (provincia de Lleyda) está á punt d'  
establir-hi una comunitat de frares caputxins.

O en altres termes: un colliu de microbis, contra 'ls  
quals no hi valen fumigacions.

Tot lo més uns quants pichs d' himne de Riego, ba-  
rrejats ab la Marsellesa, son los únichs remeys que 's  
recomanan contra aquesta mena d' epidemia.

Consells del *Times* contra 'l cólera:  
«A la taula: pá, carn y vi.

»A la casa: espay, llum, aire y aygua.»

Una observació: ni 'l vi, ni la carn, ni 'l pá, ni l' ay-  
gua, ni l' aire, ni la llum, ni l' espay fan cap efecte  
quan hi ha conservadors al candeleró.

—Los alemanys nos han prèns las Carolinas.  
—De debó?

—Y tant de debó que fins lo *Diari* ho porta.  
—Donchs aixís me 'n vaig corrents á cal oncle.

—Y aixó?  
—Me 'n vaig á veure si se 'n han endut la mèva cosi-  
neta... la Carolina.

Escoltin que aquesta es bona:  
«Los temporals han fet á Italia molts destrossos. En  
una iglesia de Masone, districte de Savona, mentres lo



rector explicava la doctrina; và caure un llamp que và matar à 5 personas y và ferirne 31.»

Suposo que aquest càstich de Dèu, dat que 'ls llamps sigan càstichs del cel, no serà degut à la falta de fé.

Sino à que 'l rector de Masone en lloch d' ensenyar la doctrina ab una canya, no l' ensenyava ab un pararrayos.

S' ha pujat la carn de moltó quatre quartos per tersa.

En cambi la carn humana và baixantse quatre tersas per quarto.

*Y véyase lo uno por lo otro.*

Mentres à Santa Maria del Mar se celebrava un funeral, và calarse foch al altar de las ànimas del Purgatori.

Un aplauso al sagristà encarregat de las iluminacions.

Si jo m' hagués trobat à l' iglesia, capàs hauria sigut de cridar:—¡Qué salga el tramoyista!

Perque 'ls espectacles al viu sempre fán més efecte. Y are que vingan los impiós à negar l' existencia del foch del Purgatori.

Lo bisbe de Cuenca va anar à empenyarse l' anell per socorre als colèrichs.

Aixó es un acte de pietat, no cal duptarho; pero aixis com jo regoneixo 'l pró, regoneixis també la contra, y confessin qu' es un acte d' imprevisió.

Perque si 'ls bisbes en lloch d' enviar lo diner de Sant Pere à Roma, sapiguessen guardarse 'l, quan vindria una epidemia no 's veurian obligats à purirse 'ls anells.

Deya dias endarrera un telégrama:

«Se ha declarado el cólera en San Sebastian.»

—¡Ay Jesus! deya una beata farinera, are si que si 'm moria estaria fresca. Tantas ganas que tinch de anar al cel y are fins allà 's presenta 'l cólera. ¡Pobre Sant Sebastian!

A Mónaco hi ha hagut en pochs mesos 29 suicidis deguts tots à la mateixa causa, 'l joch.

¡Qué s' hi ha de fer!

¡Hi ha infelissos que després de perdre 'ls quartos perden lo cap!

Mentres los gats dormen, las ratas fan de las sévas. Mentres los municipals guardan las casas infectadas, la quixalla s' entreté fent desgracias per aquests carrers.

Diumenje, en plena Granvia, tingué lloch una batalla campal à cops de pedras y altres instruments menos infantils.

Segons càlculs, los beligerants no baixavan de 300 individus.

¡Vaja, noys, à casa que vè la Russia!

Cada dia surt l' anunci de un nou certàmen.

Are acaba de publicarse 'l que ha organiat la Societat protectora de animals y plantas, que ofereix la friolera de set premis.

D' ells n' hi ha alguns per treballs literaris que generalment consisteixen en un diploma de soci honorari.

N' hi ha un altre en cambi «al conductor de vehi-culs que sense maltractar lo bestiar, millor lo condu-heixi.»

Y aquest premi no consisteix en un diploma, sino en un rellotje de plata.

Ab lo qual la Societat protectora dels animals demostra que mereixen millor recompensa los treballs de un conductor de carros que 'ls de un escriptor.

Aixó serà, si volen, una animalada; pero no deixa

de ser un rasgo de la Societat protectora dels animals.

—Escolta, Ricardo, ¿que no hi enviarem res al certàmen de la Societat protectora dels animals?

—Y que haig d' enviar! No vull que ningú 's crega que aquesta Societat me protegeix.

En una festa major de fora, després de servir l' escudella y l' olla, treuen un plat de menuts de virám ab such.

Quan s' ha servit tothom, la mestressa diu:

—Volen repetir?

Contestant tothom negativament, crida à la criada y l' hi diu:

—Noya, treu los menuts de taula.

Dir aixó y posarse à plorar totas las criaturas es tot igual.

—Pero ¿qué teniu are? ¿per qué ploreu? pregunta la mestressa.

Un dels xicotets:

—Perque tú dius à la criada que 'ns tregui de taula... y jo vull crema.

Una màxima persa:

Lo gos, sombra del home, acaricia; lo gat, sombra de la dona, busca ser acariciada.

## QUÈNTOS.

Parlant de un subjecte de aquells que quan contan una cosa, gastan molta saliva y emplean una gran exhuberancia de paraulas, deya:

—¿No ho haveu reparat? Quan en Rómulo conta alguna cosa, sembla talment que haja succehit duas vegadas.

Una senyora de l' alta societat fá reflexions al seu fill, de 18 anys d' edat, la primera vegada que aquest se posa un frac, per assistir à una reunió del gran món.

—Pensa, fill mèu, li diu, que 'l frac fá l' home, cuida donchs de no tacarlo ab cap mala acció.

—Estiga tranquila, mama, no passi cuidado... Per certas cosas me 'l treuré.

## TRENCA-CAPS.

### XARADAS.

#### I.

Havent fet una tres-quarta de una-tres un demati, las hu-duas en plural, molt se 'n varen ressentit. Vaig anar à trobà 'l metje explicantli lo mèu mal, y va dirme que prenguéss una tassa de total.

A. BOIX ZORRILLISTA.

#### II.

—¿Ahont vas total tant perdut? —Me 'n vaig à casa la Quima, à pagá 'l dos qu' ha vensut y à comprar un xich de prima.

AREDNABAL.

### ACENTÍGRAFO.

Un dia à entrada de foch dos guapas tot vaig trobar qu' en total las dos dormian.... ¿Creuran que 'm vaig espantar?

J. ASMARATS.

## CONVERSA.

—Demà anirém tots dos à casa de la...

—De qui has dit?

—Búscaho que no soch rellotje de repetició.

E. BURGAY.

## LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Establiment públich.  
8 6 7 6 1 6 8.—Enemich de Dèu.  
8 2 7 6 1 6.—Prenda de capellà.  
5 2 7 8 4.—Dos números ab lletras.  
8 2 7 6.—Als jochs de cartes.  
5 2 8.—Un número ab lletras.  
6 8.—Als jochs de cartas.  
7.—Consonant.

ANTONINO.

## INTRÍNGULIS.

- . . . Ne tenen los fornés.  
. . . Un animal de jardí.  
. . . Un animal casulá.  
. . . Una vocal.

T. ROMPA.

## TRENCA-CAPS.

A. VIDAL.

Formar ab las anteriors lletras lo títol de una obra molt aplaudida.

CIVILISAT BÀRBARO.

## GEROGLIFICH.

:::

Febres

or

OLL

+

999

UN EUROPEO.

## SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- XARADA 1.<sup>a</sup>.—Sa-gas-ta.
- Id. 2.<sup>a</sup>.—Plo-ma.
- SINONIMIA.—Part.
- CONVERSA.—Sant Tomás.
- INTRÍNGULIS.—Cassola-Assola-Sola-Ola-La-A.
- TRENCA-CAPS.—Oristá.
- ROMBO.—

D  
P O P  
P I L A R  
D O L O R E S  
P A R I S  
R E S  
S

- GEROGLIFICH.—Qui endavant no mira endarrera cau.

CURACIÓ SEGURA

DEL

**CÓLERA**

PEL

Dr. TUNISI

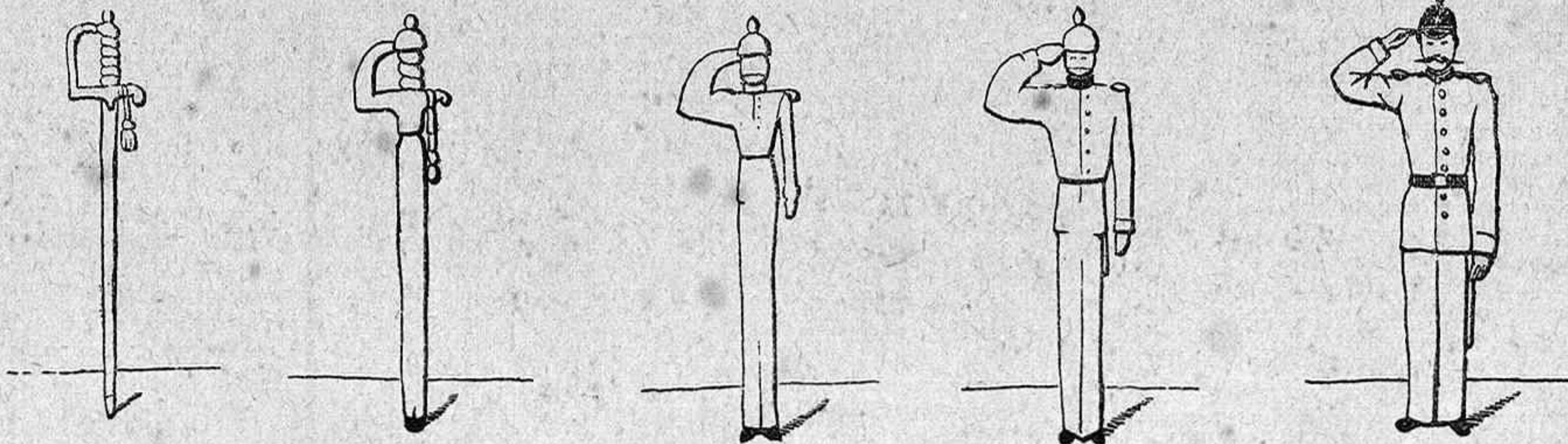
Un folleto de 32 páginas

Preu 4 rs.

Se ven en la llibreria de Lopez, Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

TRANSFORMACIÓ.—DEDICADA AL SR. ALCALDE DE BARCELONA.



¿No diu que 'ls municipals que hi há no bastan? Pues aprofiti aquesta recepta. Mentres tingui sabres, ja véu ab quina facilitat pot convertirlos en municipals.